

Bedri Rama

BIBLIOTEKA

85H-1

R 24

Kazma
dhe
nushka

8SH-P3-1

R 24

BIBLIOTEKA E MIKUT TË VOGËL TË LIBRIT

BEDRI RAMA

KAZMA DHE PUSHKA

(Për moshën e ulët dhe të mesme
shkollore)

30/94
~~44169~~

BIBLIOTEKA NATIONALE SHKODRA

SHTËPIA BOTONJËSE «NAIM FRASHËRI»

KAZMA DHE PUSHKA

Prindët për ditlindje
më bënë dhuratë,
një kazëm të bukur
dhe një pushk' të gjatë.

Babi tha: «Ne duam
që një dit', o bir,
punëtor të bëhesh
dhe ushtar i mirë».

Oh, sa më gëzoi
mua kjo dhuratë:
në dor' mora kazmën,
n'sup pushkën e gjatë!

Çak-çuk los me kazëm,
me pushk', pam e pam:
punëtor i shkathët
dhe ushtar un' jam.

Unë që të dyja
i dua njësoj,
se çfar' bëj me kazmën,
me pushkën e mbroj.

Ndaj dhe kur të rritem
e të bëhem burrë,
pushkën edhe kazmën
s'do t'i ndaj un' kurrë!

KUR JAM I LUMTUR

Kur bëj detyrat
dhe kur mësoj,
atëher' me gaz
në shkollë shkoj.

Sa her' që ngrihem
edhe marr dhjetë,
më duket vetja
si zog me fletë.

Prindët e mi
kur i dëgjoj,

gazin që ndjej
s'di ta tregoj.

Dhe kur ndihmoj
un' shokun tim,
nuk ka për mua
më t'madh gëzim.

Kur bëj si m'thotë
Mëma Parti,
më mbushet zemra
plot krenari!

LAMTUMIRË, SHOKË!

Lamtumirë, shokë,
unë sot po shkoj
së bashku me prindët,
në fshat të jetoj.

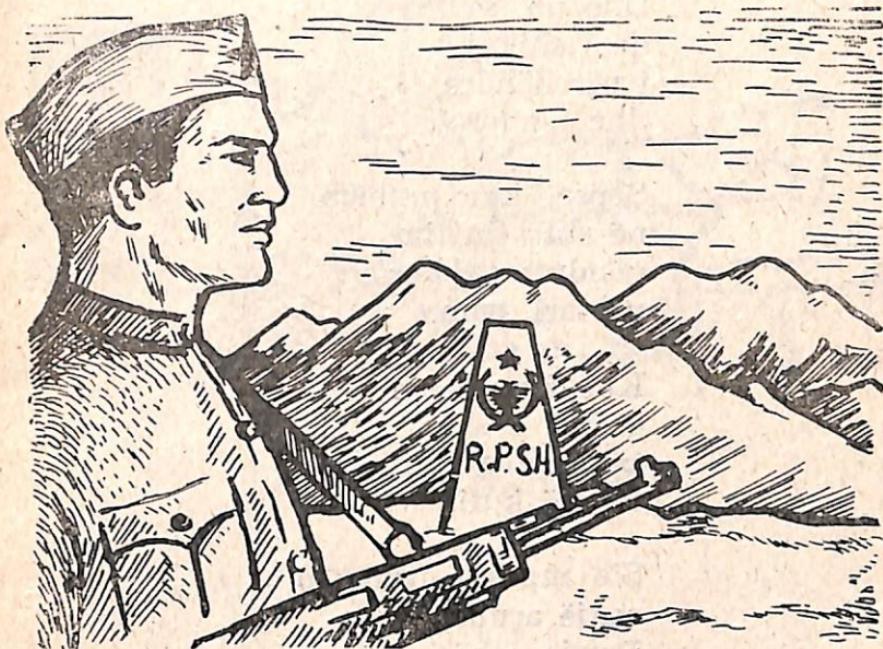
Babi do lërojë
tokën me traktorë,
mami do prashisë
edhe do të korrë.

Unë jam i vogël
Në shkollë mësoj;
Po verës, me shokët
Dhe un' do punoj.

TAJOMA SHKOLLOR

Shkolla është një
njëndësi e përgatitje
shkollorë e cila dësh
fisnikët si edhe qytetarët

Shkolla është një
njëndësi e përgatitje
shkollorë e cila dësh
fisnikët si edhe qytetarët

USHTARËT

Kur shkojn' ushtarët
rrugët ushtojnë,
me gaz fëmijtë
pas tyre shkojnë.

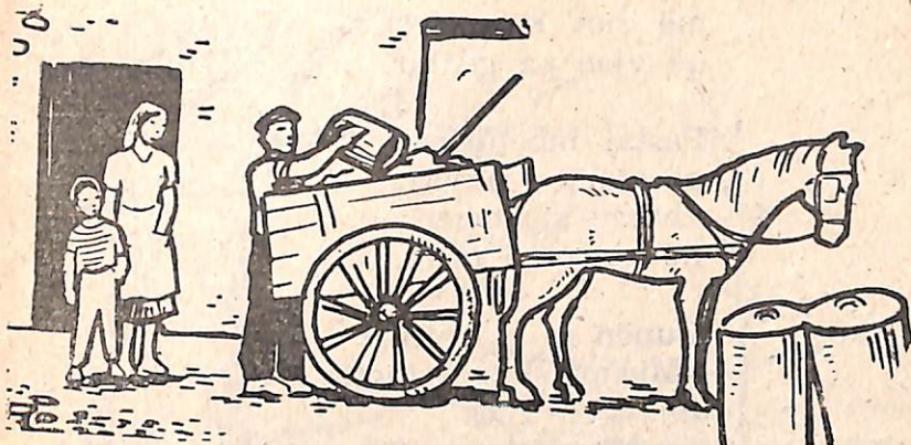
Dhe un' sa herë
që i shikoj,
i përshëndes
dhe i nderoj.

Sepse, kur prehem
në shtratin tim,
qëndron syhapur
ushtari trim.

Kur fryn e bie
dëbor' e shi,
përgjon ushtari
tej në kufi.

S'e mposht ushtarin
asnje armik,
Partia e bëri
të fort' çelik!

Ndaj kur ushtarët
në rrug' kalojnë,
me gaz fëmijë
pas tyre shkojnë!

XHAXHI KARROCIERI

Para portës sime
një karroc' ndalon,
pastaj bie zilja
dhe na lajmëron.

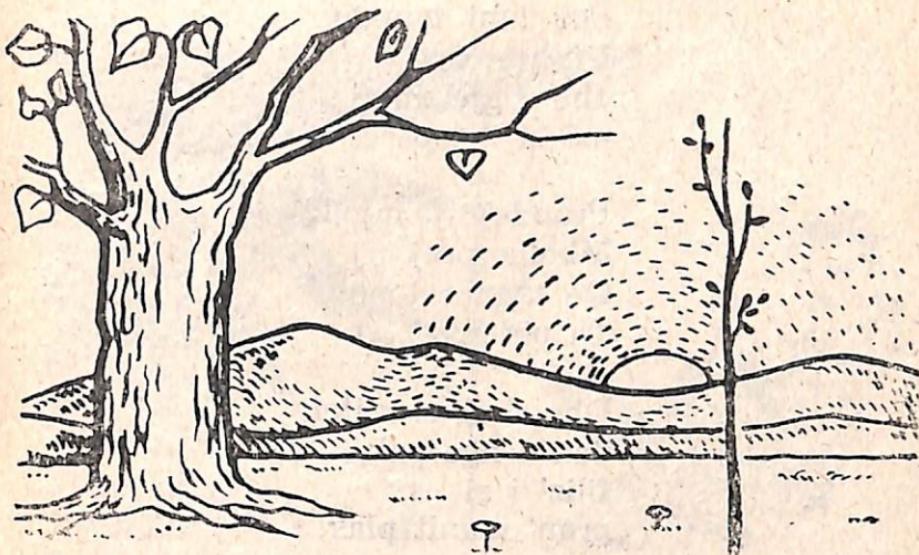
Un' vrapoj i pari
dhe e përshëndes
xhaxhi karrocierin,
që më buzëqesh.

- Mirmëngjezi, xhaxhi!
- Mirmëngjezi, bir!

më thot' karrocieri,
që vjen pa gëdhir.

Pastaj mbeturinat
që mami i nxjerr,
xhaxhi karrocieri
në karroc' i merr.

Punën sa e kryen,
«Mirupafshim!» thotë
dhe i bie ziles
në një tjetër portë.

MANI DHE MJOLLA

Një man i bukur
e degëgjerë,
i bën oborrit
hije në verë.

Dikur e mbolli
atë im atë;
vitet e rritën,
e bën' të lartë.

Por tani trungu
I është çarë,
çhe s'gjelbëron
më si më parë.

Prandaj një mjollë
Mbolla prej tij
Që manin tonë
Ta përtërij.

Dhe shoh si rritet
pak e nga pak,
filiz' i ri
pran' manit plak.

RINA DHE ÇERDHJA

Rina pyeti e habitur:
 — Babi, kush ja paska ngritur
~~dallandyshes nén ballkon~~
~~çerdhen ku po cicéron?~~

I tha babi: — Bija ime,
 me përpjekje e mundime
 ajo vet' e ka ndërtuar
 bar e balt' duke gatuar.

Rina shihte me habi
çerdhen që me aq mjeshtri,
nën ballkon e kishte bërë
dallandyshja bishtgérshërë.

Pastaj thirri me gëzim:
— Edhe un', o babi im,
si dallandyshja punëtore
do të bëhem muratore!

BABI IM

Për çdo ditë në mëngjes
babi ngrihet me kujdes
dhe pa bërë fare zhurmë,
bëhet gati për në punë.

Ndërsa unë énde flej,
nëpër gjum' sikur e ndjej,
kur m'afrohet dalngadalë
dhe më puth ai në ballë.

30184
44169 LIBRIKA E
DARDELLA PUBLIKUAR

Sa shpejt zgjohem atëherë
dhe ashtu gjith shend e verë,
babin pran' kur e shikoj,
me dy duart e pushtoj.

Oh, sa dua ta ndjek pas,
kur në punë shkon me gas!
Po të kisha mundësi,
do t'punoja si ai.

PO T'U PRISH KARROCA

Po t'u prish karroca
Kur me të po lot,
mos u dëshpëro
dhe mos qaj më kot.

Shpejt përvishi krahët
edhe gjeje vetë
se ku është prishur
dhe çfar' ka të metë.

Po i doli rrota,
gozhdën fap e fap!,
me çekiç godite
dhe mbërtheje prap.

Në t'u prishtë fare
karroca që ke,
me sharr' e me gozhdë
ndërto një të re.

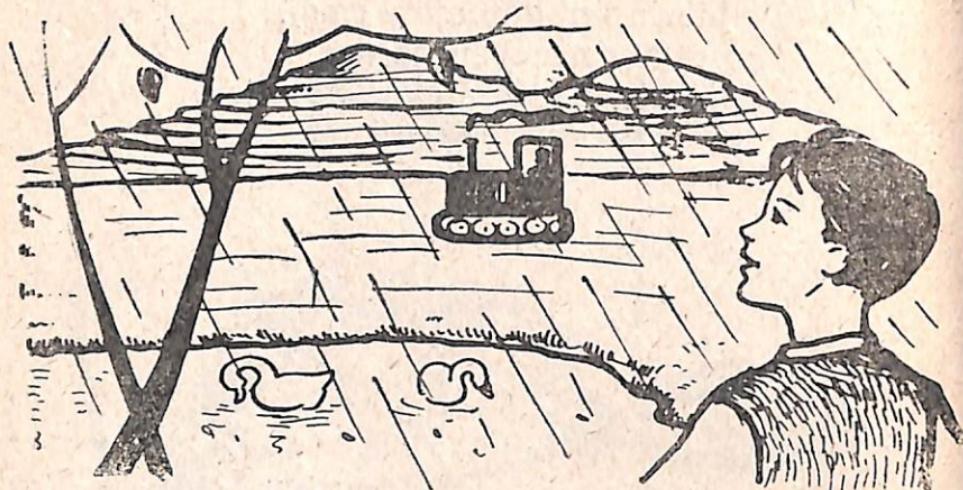

LIBRI

Libri mua më mëson
mbi çdo gjë që na rrethon:
e kam shok e mik në jetë
dhë mësues të vërtetë.

Nuk e humb kohën e lirë,
por me ngulm e me dëshirë
më pëlqen t'lexoj çdo ditë,
t'i njoh botës fshehtësitë.

Librin un' gjithnjë e çmoj,
pse aty mendjen ndriçoj:
mësoj ç'ndodh e çfar' ka ngjarë
si tani edhe më parë.

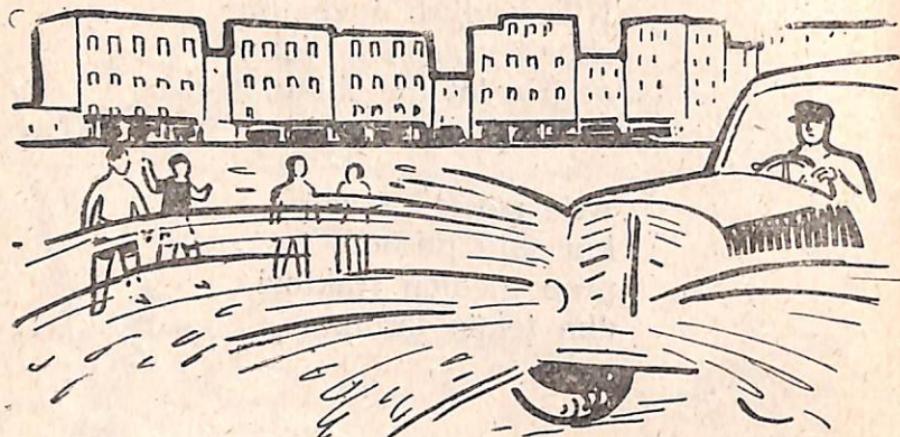
S H I U

Pemët po përkunden,
era fishkëllon,
dita u bë natë,
qielli po gjëmon.

Shkrepëtin rrufeja,
retë ndizen flakë,
ja, pikat e para
bien pak nga pakë.

Një voglush i zbathur
shpejt vrapon te dera,
qesh e lot me shiun,
flokët ja prish era.

Atje përmes fushës
kur shiu pushon,
prap gjëmon traktori
dhe tokën lëron.

MAKINA E UJIT

Plot makina rrugës
kalojnë çdo ditë,
por më shumë njera
i gëzon fëmijtë.

Ty-ty-ty burinë
sapo ja dëgjojnë,
në rrugë të gjithë
dalin ta shikojnë.

— Erdh makin' e ujit!
— Ja, ku po afron!

dhe me gisht secili,
shokut ja tregon.

N'dy krahët makina
derdh ujët si shi:
rrugët e qytetit
mbushen plot freski.

Aty buzë rrugës
fëmijët, me gas,
qeshin e thërrasin,
por s'e ndjekin pas...

NË U BËFSHA

Në u bëfsha agronom,
do mbjell vreshta e limon
dhe me grurë mot për mot,
do t'i mbush hambaret plot.

Po u bëra minator,
traktorist a murator,
mjak, mësues a inxhinier,
do t'punoj kudo me nder.

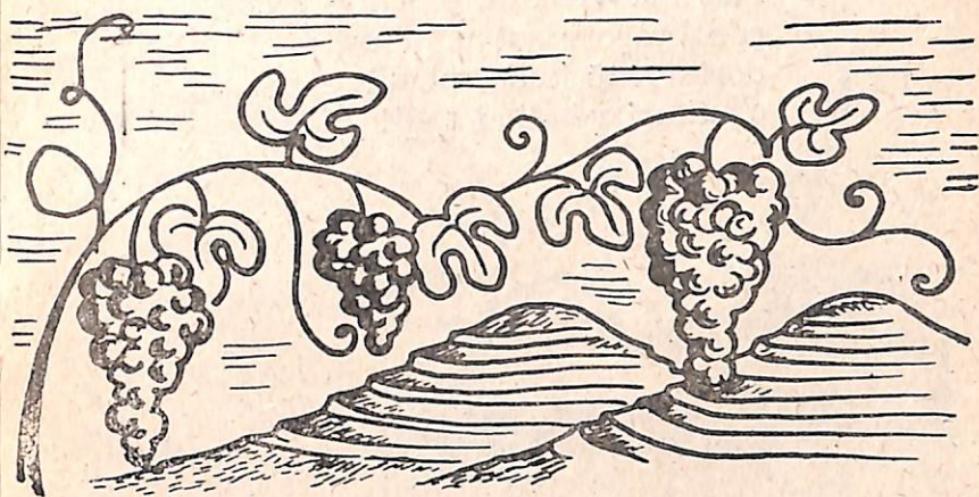
Se ç'do bëhem, nuk e di,
se akoma jam fëmi,
por sot duhet të mësoj
që të di si të punoj.

QUKAPIKU

Ja, dëgjo si po çukit
përmbi dru një qukapik
dhe insektet po i zhduk,
duke bërë çuk-çuk-çuk!

Qukapik, o qukapik,
sqepi yt porsi çelik;
sa her' bën ti çuk-çuk-çuk,
krimbat s'din' ku me u struk.

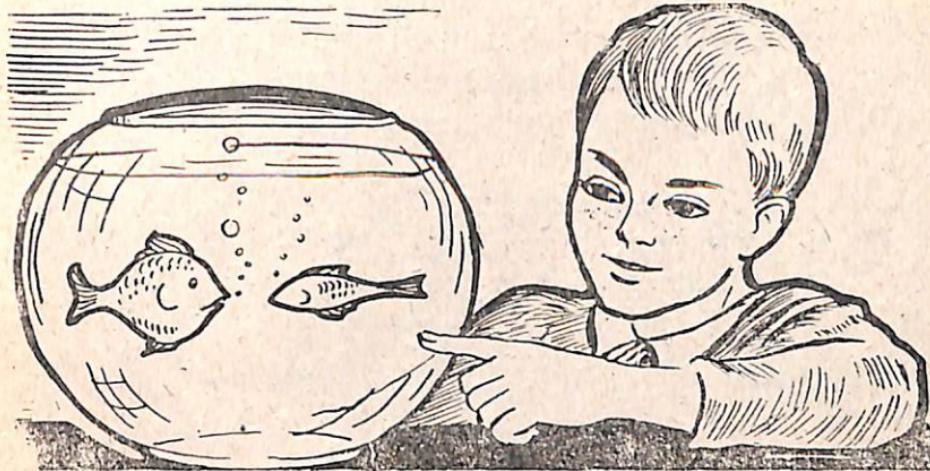

R R U S H I

Nëpër vreshta e hardhi
u zverdh rrushi e u nxi;
plot me kokrra çdo kopan,
dega sa mezi i mban.

Ca të verdhë si flori,
ca të kuqe e ca të zi;
oh, sa shum' që na shijojnë,
gojën mjalt' na ëmbëlsojnë!

Plot me vreshta, plot me rrush
çdo bregore sot u mbush;
dor' e artë kudo mbolli
ç'bukuri vendit i solli!

KAM DY PESHQ NË AKUARIUM

Kam dy peshq në akuarium,
që të dy i dua shumë:
kur i shoh se qysh notojnë,
oh, sa fort që më gëzojnë!

Njeri është rrumbullak,
kur të sheh, s'trembet aspak;
kurse tjetri sa të ndjen,
zhytet thell' e dot s'e zen.

Peshqëve në akuarium
mish të grirë u hedh unë
dhe çdo ditë në mëngjes,
ua ndrroj ujët me kujdes.

Pranë akuariumit tim
rri shpesh herë me gëzim:
sodis peshqit ngjyrë ar,
që notojnë të pandarë.

YLLI I KĒPUTUR

Qiellin plot yje
duke vështruar,
një vajz' e vogël
fort ish hutuar,

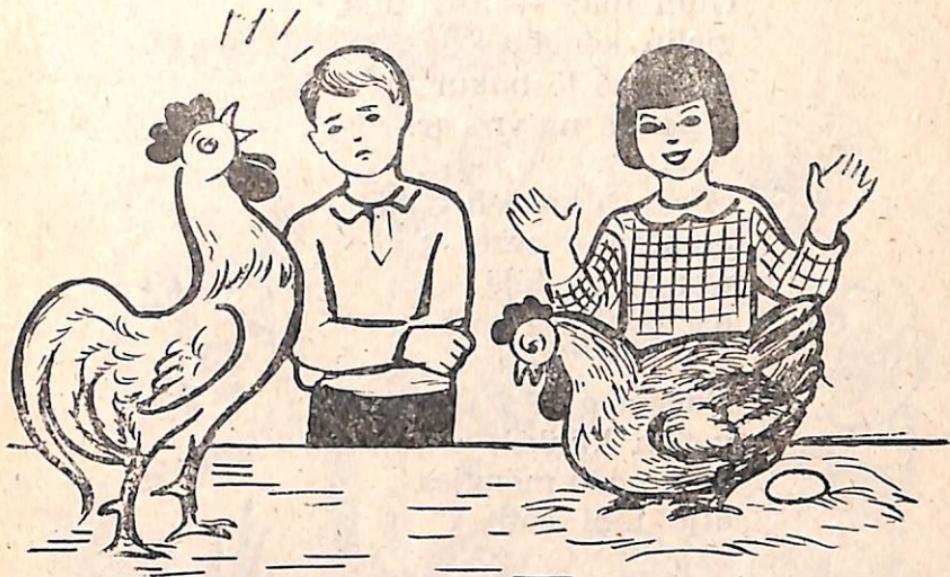
Se pa një yll,
që ra papritur,
një yll të vogël,
një yll të ndritur.

Ç'i kishte ndodhur
yllit të bukur?!
Pse vall' nga shokët
ishte shkëputur?!

Moj vogëlushe,
mos u mërzit,
që yll' i bukur
më nuk po ndrit.

Kurrgjë në botë
nuk rron ngaherë,
ca yje shuhën
ndizen të tjerë.

Dhe qelli kurrë
s'mbetet i shkretë,
por plot me yje
ndriçon për jetë!

SI U GËNJYE GIMI

Irma edhe Gimi
kishin në shtëpi,
një pulë të zezë
dhe një gjel të ri.

I tha Irma Gimit:
— Cilin dëshiron,
këtë pul' të zezë
a gjelin që këndon?

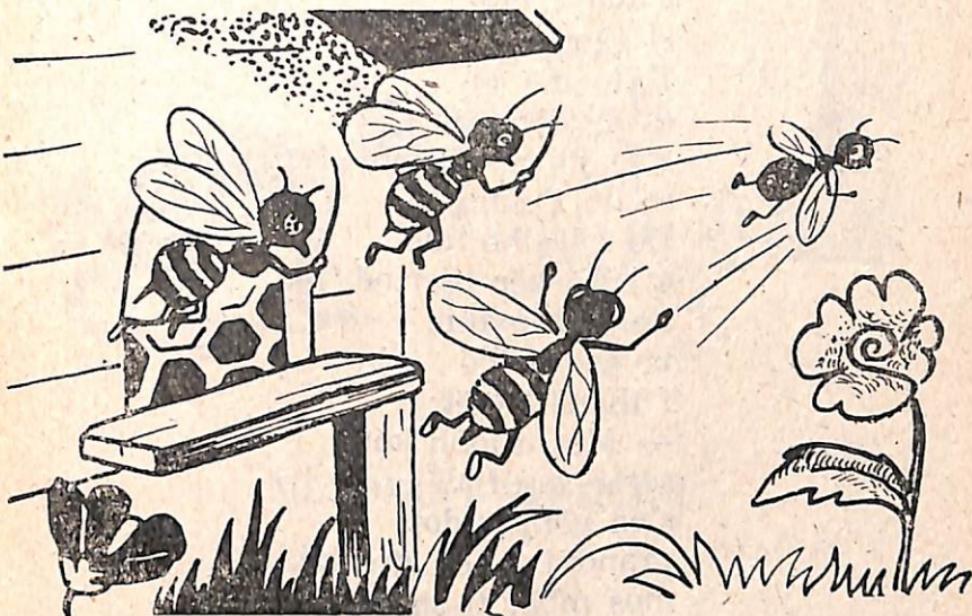
Gimi tha: — Un' dua,
gjelin këngëtar,
se ka zë të bukur
e pendë ngjyrë ar.

Mbas ca kohësh Irmës
pulkëza e zezë,
nisi që t'i bëjë
për çdo ditë vezë.

Ndërsa gjel' i Gimit
vetëm **kikiki!**
bënte çdo mëngjes
atje mbi çati.

Prandaj Gimi Irmës
i foli një ditë:
— **Gjeli** pendëartë,
mua m'u mërzit.

— S'ke ç'i bën — tha Irma —
mendja të gënjeu,
se nga pendët gjeli
më shum' të pëlqeu.

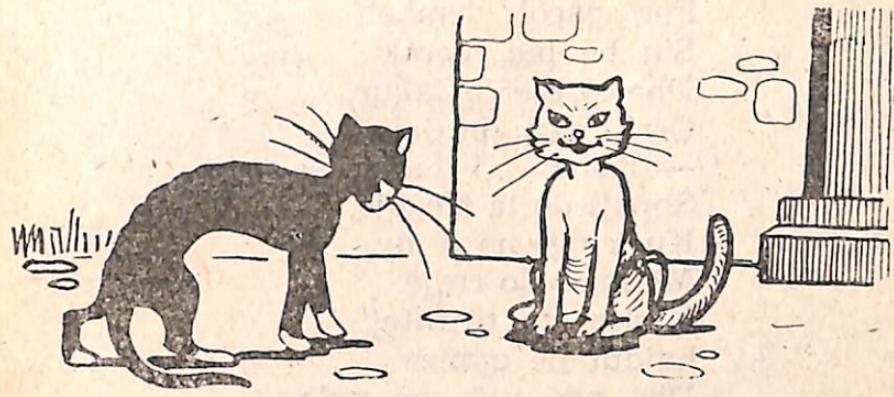
GRENXA DHE BLETËT

Një ditë dimri
me er' e shi,
grenxa te bletët
gjeti shtëpi:

— Dëgjoni, motra, —
foli me t'mirë —

s'dua t'jetoj
si egërsirë.
Këtu me ju
dua t'qëndroj
dhe ju jap fjalën
se do t'punoj.
Do bëj dhe unë
mjaltë për njerinë,
s'e dua pyllin,
po shoqërinë.
I thanë bletët:
— Mos u lodh kot,
sepse me fjalë
s'na gënjen dot;
prandaj, moj grenxë,
mos mbaj ti shpresë
që sot nga ne
të marrësh pjesë.
Si than' kështu,
bletët u ngritën
dhe jashtë zgjoit,
grenxën e qitën.

... Atij që ndihmën
s'e meriton,
secili portën
shpejt ja tregon.

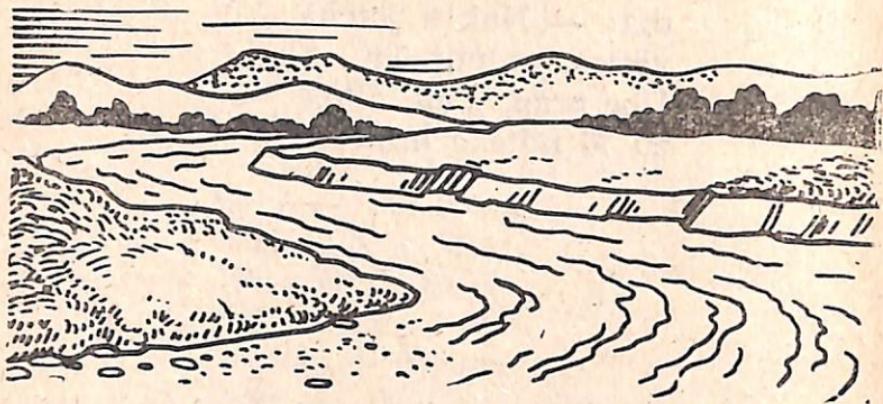

MAÇOKU I PENDUAR

Maces një maçok
I foli një ditë:
— S'dua më të lodhem
Duke ndjekur minjtë.
Tani fare mirë
Un' e kam kuptuar
Se mund të jetohet
Edhe pa punuar. —
Maces i erdh keq,
Prandaj e qërtoi:
— Or maçok, pa punë,
Askush s'mund të rrojë.

Por maçok dembeli
S'u bë hiç merak
Dhe si me të tallur,
Qeshi nën mustak:
— Koha — i tha maces —
Shpejt do ta tregojë,
Kush nga ne të dy
Më mirë do rrojë.
Kështu zu të futej
hajdut në qymez
Dhe nga një zog pule
Hante çdo mëngjez.
Por nuk zgjati shumë,
sepse e diktuan:
ja zbutën kurrizin
edhe e dëbuani.
Një dit' macja rrugës
sheh shokun e vet,
që ish katandisur
tamam si skelet
dhe i tha: — Maçok,
a e pe tani
se po nuk punove,
s'të ushqen njeri? —
Atëher' maçoku,
që ishte penduar,

tha: — Nuk u jetoka,
vërtet, pa punuar. —
Dhe prap, q'atë ditë,
zu të ndjekë mijtë.

LUMI DHE PËRRENJTË

Një her' lumi te përrenjtë
zuri u krenua:

— Ndihma juaj, «miq të shtrenjtë»
s'më 'vlen fare mua!

Than' përrenjtë: — Mos u mburr,
lumë, prit një herë,
se pa ndihmën tonë, kurre
s'do të kishe vlerë.

Nga lëvdatat s'hiqte dorë
ky krenari lumë,
që nga malet me dëborë
rridhte gjithë shkumë...

Ndaj pérrenjtë lidhën besë
që të ndrrojnë shtretet,
Thanë: «Mendje le të shesë,
kur pa ne të mbetet».

Erdhi vera, bënte nxeh të
qielli ish pa re,
u hollua lum' i shkretë
sa një fije pe.

Atë ças pérrenjt' i thanë:
— Dëgjo, lum' krenar,
shokët vetëm po të lanë,
krejt ke pér t'u tharë!»

HËNA DHE TOKA

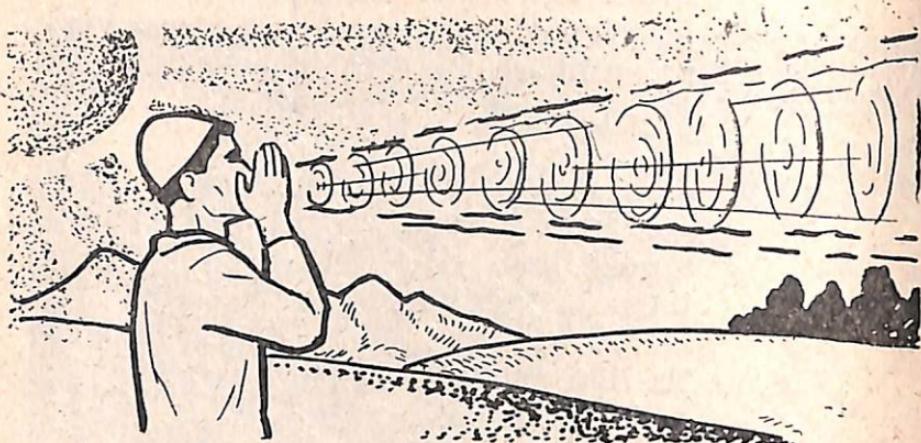
Hëna e vogël rrumbullake
nga lart me zili,
shihte tokën plot me jetë
e me gjallëri.

Dhe një dit' e pyeti tokën:
— Thuam' vall' përse
kaq e bukur dhe e qeshur
ti gjithmonë je?

Pranë teje nëpër shekuj
po vërtitem unë,
por e mjer' dhe e trishtuar
jam gjithnjë më shumë.

I tha toka pa u mburrur:
— E trishtuar je,
sepse njerëz edhe jetë
ti, moj hënë, s'ke.

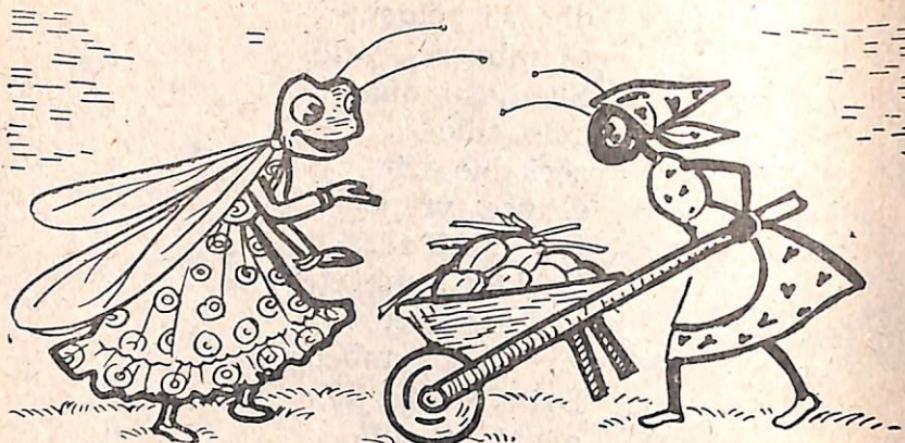
Ta dish mirë, se njeriu
kudo që jeton,
i jep vendit gjallëri
dhe e zbukuron.

ZËRI DHE DRITA

Zëri dhe drita
bënë një garë,
se kush do zinte
vendin e parë.
Zëri u lëvdua:
— Nuk mundesh ti
të ma kalosh
në shpejtësi!
Drita nuk fliste,
por ish e qetë

dhe s'i pëlqente
të mburrej vetë.
Shenja u dha,
gara filloi,
zëri dhe drita
sekush vrapoi.
Por ja që zëri
(sa keq i shkreti!)
në këtë garë,
fort prapa mbeti;
Drita e shpejtë,
e urt', e qetë,
në këtë garë
ish fitimtare.
por s'bëri fjalë
e s'u mburr fare!

GJINKALLA DHE MILINGONA

Milingonës një gjinkallë,
na i foli pér t'u tallë:
milingonë, moj e shkretë,
veç në pun' të shkoi kjo jetë;
pse s'gëzon dhe ti si unë,
që këndoja e rroj pa punë?
Milingona menjëherë
iu përgjegj:
— Gjinkall' e mjerë,
vetëm puna t'jep në jetë
lumturinë e vërtetë.

PASQYRA E LËNDËS

Faqe

Kazma dhe pushka	3
Kur jam i lumtur	5
Lamtumirë, shokë!	7
Ushtarët	9
Xhaxhi karrocieri	11
Mani dhe mjolla	13
Rina dhe çerdhja	15
Babi im	17
Po t'u prish karroca	19
Libri	20
Shiu	22
Makina e ujit	24
Në u bëfsha	26
Qukapiku	28

Rrushi	29
Kam dy peshq	31
Ylli i këputur	33
Si u gënje Gimi	35
Grenza dhe bletët	37
Maçoku i penduar	39
Lumi dhe përrenjtë	42
Hëna dhe toka	44
Zëri dhe drita	46
Gjinkalla dhe milingona	48

2204

Tirazhi 4000 kopje Format 70x100/32 Stash: 2204-65

Shtyp N.I.Sh. Shtypshkronjave «Mihal Duri» — Tiranë, 1967